

Pisateljica in publicistka Alenka Puhar se je poleg novinarske dejavnosti uveljavila s svojimi knjižnimi deli: z urejenimi spomini Angele Vode, s predstavitvijo portretov slovenskih žensk 19. in 20. stoletja v knjigi *Pozabljena polovica* ter s knjigo *Prvotno besedilo*, v kateri je opisala rojevanje in odraščanje otrok v Sloveniji, zlasti v 19. stoletju, in tudi razbila mite o tem, kako je bilo takrat vse lepo. Bila je s peresom dejavna ob času slovenske osamosvojitve.

duhovnik, brat pisatelja Ivana, ki ga je dobro poznal, mu je to odsvetoval. Izkazalo se je, da je imel prav. Izidor je slekel talar, postal profesor umetnostne zgodovine, vzbudil pozornost (in pohujšanje) s svojo poroko. Tretje obdobje njegovega življenja je bilo posvečeno diplomaciji, nekaj časa tudi po drugi svetovni vojni, večer pa je preživljal v samotni.

Razgibani in ne preveč veseli življenjski zgodbi moža, ki je bil velik častilec in gojitelj lepote tudi s peresom, sledi izbor njegovih besedil. Eno je iz njegove najbolj znane knjige »S potik«, v kateri izpoveduje svoje poglede na umetnost; dvoje pa iz njegovih Obiskov, izvirnih pogovorov z umetniškimi ustvarjalci. Veliko povejo odlomki njegovega Londonskega in Povojnega dnevnika. Zgovoren je tudi rodovnik dveh vrhniških Cankarjev: Ivanovega očeta Jožefa in Andreja, Izidorjevega očeta. Na nekaj manj kot sto straneh od pričevanja/razmišljanja o Izidorju Cankarju nekaterih umetnostnih zgodovinarjev in njegovih poznavalcev. Besedila v knjigi dopolnjujejo dokumentarne fotografije.



## DRAGO ŠTOKA *Koroška v mojem srcu*

Mohorjeva družba,  
Celovec 2016, strani 111,  
cena broš. 19,90 €

Karantanija je zibelka slovenske državnosti. Ko so tamkajšnji naši predniki v drugi polovici 8. stoletja sprejeli krščanstvo, so se vključili v družino evropskih narodov. Krščansko srce Karantanije je bila današnja Koroška v državi Avstriji. Od slovenskega narodnega telesa je bila odrezana s krivičnim plebiscitom po prvi svetovni vojni, leta 1920. Ostala pa je naša po čutenju naših src.

Drago Štoka, ugleden javni delavec med Slovenci na Tržaškem, v 23 kratkih zapisih obuja spomine na svoja srečanja s Koroško in koroškimi Slovenci, ki svoje slovenstvo cenijo bolj kot marsikateri državljani samostojne Slovenije. Ne po svoji krivdi, temveč zato, ker naše šole mlademu rodu ne nudijo nobene domoljubne vzgoje. Na začetku prve pripovedi (*Pojdam u Rute*) zvemo nekaj presenetljivega: Štoka

Drago Štoka se je rodil leta 1937 na Kontovelu pri Trstu. Po končani klasični gimnaziji v Trstu je najprej študiral slavistiko v Ljubljani, a se je kmalu preusmeril na pravno fakulteto v Trstu in postal odvetnik. Svoje moči in znanje je posvetil delovanju v okviru stranke Slovenska skupnost (SSk) in svoje sile usmerjal v samostojno politično nastopanje Slovencev. Večkrat je bil izvoljen za deželnega poslanca, v letih 2006–2015 je bil predsednik Sveta slovenskih organizacij (SSO).



pove, da jim je profesor grščine, Štajerec po rodu z nemškim primkom, večkrat govoril o Koroški in jim (pred petdesetimi leti) dejal: »Če imajo mnogi narodi, ki so po številu manjši od slovenskega, svojo državo, zakaj bi je prav mi ne smeli imeti?« V Koroško se je »zaljubil na prvi pogled« kot enajstletni deček ob nastopu koroških pevcev v Gorici. Prvič pa se je v zibelko slovenstva peljal z vespo skupaj z očetom, ki mu je hotel pokazati vojašnico v Celovcu, kjer je bil pod staro Avstrijo kot vojak. Potovanje sta večkrat ponovila. Na Vetrinjskem polju, kamor so se zatekli domobranci v varstvo Angležev, pa so jih ti izročili komunističnim morilcem, se oče ni mogel pomiriti: »Tega Angleži ne bi smeli storiti. Tega Angležem ne moremo odpustiti!« S Koroško se je srečal tudi v Lurdu leta 1958, ko je romarjem pridigal škof Gregorij Rožman, sin slovenske Koroške. »Njegova pridiga je bila vsa posvečena le Mariji in slovenskemu narodu.«